



Aan ir. J.D. de Leeuw  
Ministerie van Economische Zaken  
Secretaris Bestuurlijk Overleg Positieflijsten

Deest, 11 november 2013

Geachte heer de Leeuw, beste Jan,

Graag wil ik voor het Bestuurlijk Overleg Positieflijsten enkele zaken aandragen die van belang zijn voor een goede voortgang. Voor de invoering van de Positieflijst zoogdieren dienen er naar mijn opvatting geen 'open einden' meer te zijn omdat die onherroepelijk zullen leiden tot onduidelijkheden, juridische procedures en dergelijke. Mocht je op bepaalde punten verduidelijking wensen laat het mij dan (tijdig) horen, dan zorg ik voor aanvullende informatie.

- Eerst even een klein formeel puntje. In je ongedateerd schrijven met kenmerk DGA/13181068 zie in het schema dat Fred van der Kolk namens het PVH zitting zou hebben in de Stuurgroep. Dit is een vergissing. Fred van der Kolk heeft mij in de laatstgehouden Stuurgroepvergadering vervangen omdat ik mij een korte vakantie gunde. Ik ben echter namens het PVH de vertegenwoordiger in de Stuurgroep.
- Het tweede puntje is misschien ook een beetje formeel en het betreft het verbod in bovengenoemde brief om met de WUR te communiceren. Het is jarenlang onze klacht geweest dat de WUR niet met ons wilde communiceren en dat had als gevolg dat er langdurig sprake is geweest van een zeer verstoorde relatie. De opstelling van Hans Hopster maakt dat de laatste maanden echter een echte verbetering is opgetreden. Hij heeft oog voor de zwakkere kanten in de WUR-rapporten en wil ook in de komende rapportages wegen in slaan die kansrijk zijn op een breed draagvlak bij de stakeholders. Ik en mijn medebestuurders kunnen ons dan ook niet committeren aan het gestelde dat de communicatie uitsluitend via EZ verloopt. Als wij met de WUR willen praten of de WUR met ons, zullen we dat gewoon blijven doen.
- Dan over het thema 'herbeoordeling' van reeds beoordeelde soorten. Het is mij niet duidelijk hoe aanvragers voor een herbeoordeling de welzijnsrisico-inschatting van de WUR kunnen weerleggen terwijl de WUR beoordeling voor de aanvragers een black box is. Niemand heeft zicht op de achtergronden van de beoordeling en of de one liners selectief zijn of niet. Vanuit deze achtergrond is het redelijkerwijze ook niet mogelijk om ontlastende literatuur ter beschikking te stellen. Bij dat alles is een bijkomend probleem dat geen onderzoek is gedaan aan het gehouden dier. Overigens geldt hetzelfde voor de zoönosen. Men kan wel stellen, zoals nu het geval is, dat een soort niet gehouden kan worden op grond van een zoönose, maar dan moet die bron wel beschikbaar zijn om daar andere bronnen tegenover te kunnen stellen.

- Er zijn vele Nederlanders die een hobbydier houden en dan komt plotseling de overheid die zegt dat dat niet meer mag. Natuurlijk mag de overheid regels stellen, maar bij het stellen van regels dient men wel de regels van behoorlijk bestuur in acht te nemen. Als plotseling je hobbydieren verboden worden terwijl je ze misschien al 25 jaar hebt, dan is het toch niet redelijk en billijk dat deze houder bij een herbeoordeling voor de kosten moet opdraaien. De toevoeging dat het slechts om een beperkt aantal herbeoordelingen zou mogen gaan, heeft niets meer met redelijkheid en billijkheid te maken. Dat is willekeur en die weg moeten we niet op. De overheid maakt inbreuk op een recht van een burger om bepaalde dieren te houden, de burger maakt daartegen bezwaar. Bij dit bezwaar hoort een onderzoek en die kosten behoren dan niet gedragen te worden door de burger die door het verbod getroffen wordt, maar door de overheid die dit verbod afvaardigde.
- De deadline voor onderbouwde verzoeken tot herbeoordeling van 31 december is niet realistisch. Zeker 90% van de Nederlanders heeft nog nooit van een Positieflijst gehoord. Dit ligt niet aan die mensen, maar aan de gebrekkige communicatie over deze problematiek door de overheid. De overheid wil dan misschien wel zo snel mogelijk een zo'n kort mogelijke lijst willen, maar al die activiteiten zijn bij de meeste Nederlanders geheel onbekend. Men kan dus geen houding aanmeten dat iedereen het allemaal al wist.

#### **Nog enkele andere punten**

- Er is een verzoek gedaan om de civetkatachtigen op de groene of paarse lijst te plaatsen omdat uit nader onderzoek gebleken is dat SARS geen relatie heeft met civetkatachtigen. Hier is nog geen duidelijkheid over gegeven. Ook is er onduidelijkheid over de bepalende zoönose bij de Degoe. Meer in zijn algemeen is rond de zoönosen veel onduidelijkheid, het rapport dat ten grondslag ligt aan de zoönosen hebben we steeds niet tot onze beschikking. Het lijkt mij dat dit rapport zo spoedig mogelijk ter beschikking komt.
- Van mijn brief d.d. 6 september 2013 gericht aan de Stuurgroep inzake ontheffingen voor soorten op de rode lijst heb ik tot op heden geen inhoudelijke reactie meer vernomen. De brief is doorgezonden naar een van de Werkgroepen Positieflijst. Dit probleem begint te dringen bij de deskundige houders van dieren. In het besluit houders van dieren is voor aanwijzing van diersoorten op de positieflijst uitgegaan van diersoorten die **zonder specialistische kennis en vaardigheden** kunnen worden gehouden. Duidelijkheid voor de specialistische houders is zeer gewenst.
- Bij het derde opsommingsteken over de herbeoordelingen heb ik al even stil gestaan bij de problemen die dat geeft omdat er geen duidelijkheid is over de motivatie en buitenstaanders geen zicht hebben op wat er allemaal zit in de black box van de WUR. Meer in het algemeen mag de vraag gesteld worden of de Positieflijst wel als besluit genomen kan worden zonder dat er sprake is van het schenden van het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel.

Met vriendelijke groeten,

Ton Ebben  
voorzitter PVH